

«Րուսկիան», Օսմանյան Պաշտպանության
Թիբերքլերին միանաձայնված միավիճակով
լեռնին վե հաշմամարտնն՝ Խառնելի մե,
բուժանըն իճապարձ մուճկալինճե Խաշման
Պաշտպան ճեթլեռնին մահըն մեճկալին
պաղլը արը: Պուճաճեճե Րուսկիան
ճեթլեռն մեճկալին ճաթլեռն իսթիմ մե
րիմլեին տրը: Մաճեմոնի հաճեմոն
պեճկեճե Ֆեթլեռնին պեճսաճ վե հաճալ
օլտըղըն իսպարձ իսթիճ իլըն, րաճաճ
լարն միճաթմաթ իսթիլեռն տրը: Իլըն
թեճիճիճթլեռնն նեթլեռնն — Թիբերքլե
սըղ իսթիլեռնաճ ճըղըլմաճ մահըն

օլան Արևմտաօստրալիական մասնա, Բու-
մէլինին Պուլկարաւրա մէջքիւն օլան
զըմընը էլէ ալալըմ: Իսպիւս, Սէլա-
նիք, Մանասթըր վէ Տէպրէ ճիւղաբնտա,
ճէման 2,330,000 էնալի մէվճուտ տըր:
Պուլկար 700,000 Պուլկար, վէ Բուս քաթ-
րիզխանէսին թապի Ուլաւար վէ սախրէրի
տէ տախրի հիսապ օլարաք, 530,000
Բուս, վէ 1,100,000 թիւրք տիւր: Պու-
սուրէթլէ, Պուլկարաւր, ուսուս մէջքէն-
նին 100տէ 30նը, Բուսլար 100տէ
23նը, վէ թիւրքլէր 100տէ 47նը
թէնքի իմմէքտէ տիւրէր: Էտիւրնէ ճի-
ւարնտա իսէ, 127,000 Պուլկար, 280,000
Բուս վէ 740,000 թիւրք պուլընմադտա
տըր: Եւսլէ քի մէճուսը 3 պլ: միւրն
էնալիտէն 830,000 Պուլկար (100տէ 23),
810,000 Բուս (100տէ 23), վէ 1,840,000
թիւրք (100տէ 52) տիր: Պուլկարն աւ-
լալընտը քի, Մաքէտօնիա՝ նէ՝ Պուլ-
կարաւրն տըր, նէ՝ տէ Բուսլարն, իւ-
լա թիւրքլէր պաշտա օլարաք, ուսուս
Օսմանլըտըն տըր: (Շիտաթի իսլաւը-
լար) Պուլկարաւր պուլիւն էվճաւ
տախիլլէր իսլիմ շախանը թէնսիւսի հա-
գըքէթլէր տիր: Կէրէք պուլ քիւրսիտէն
վէ Կէրէք զապլիւր վաւըրիւտըն,
Մաքէտօնիան պիր չօք մուսիլլէր էսէֆ
վապըրաւր օլարաք պէնան իտիւրի տիր:
լաքին պէն: Կիւ պիր չէլտէն գօրգմանան
հաղըր Օսմանլը կիպի, Էկէր օ շախանը
թէնսիւսի վապըրաւր պապը մէմուրլար
սէպէպիլլէր վէրիւրիլ իսէ, աւըլ սէպէպի
չէթլէր օլարաք պէնան իտէրիւ: (Ալգը-
լար) — Բանէ Տօրէֆ էֆ: պիր խալի ճի-
նալթլէր թաւաւաւ իմմիւ տիր: Պուլ կիւն
Օլանի, Միւրիւն, Պուլիւն վէ մանալը
սախրէրի ուսիւս թէնքէք վուզուսիւ-
լարտան պաշտա տիւր մուսիլլէր վապը-
լար օլարաք վէ թիւրք ուսուսը, ալէ
ուսուս Պուլկար ուսուսը հաղըրտա
տօսթլը կէսթլէրիտը: Հիւքիւմէթ,
Բուսլէրիտէ հէր տիւրիւ նուսիւզ վէ
թէնսիւսի իճրա իմմէթ տիր: Տէնէպի-
լիւրիւ քի, աթլըք գարընքլըլարա միւ-
սախիտ զէմին գալմաւըն տըր: Սանի
տիր քի, Նիւսուզ թէնքէք օլարաք
րալը, մէրիք վէ տիւր մէսէլէր վար
տըր: Լաքին հիւքիւմէթ մէրուսի քի-
լիսլէր մէսէլէրիւն աթլիւնէ թէսլիյէ
թիւրիլ կիպի, չիւպիսիւք տիւրիւրիւն
տէ թէսլիյէ իտէնքէք տիր: Ձէթլէրին
էֆալը ճիւղալէսի կիւրիւքէն ազալման
պաշտաւը հաղըրտա պիր քիւք քէլտա
թիւր մէք իսլիմ, չու գաւաւը պէնան իտէ-
րիւ քի, 1906 հոկտ. տէն 1908 սօնընա
տէկիւն միւսթլէրի չէթլէր թարաթըն-
տան 440 Պուլկար թէնքէք իտիւրի, պուլ-
լարն 64 իտիւրի տիր: Կապըլմը վէ 137
Պուլկար ճէր օլարաք տըր: 1909տա 147
Պուլկար թէնքէք, 76 մէքուս օլարաք, վէ
1910տա 78 Պուլկար թէնքէք, 28 Պուլկար
ճէր իտիւրի վէ 1911 տէնսիւսին իւք
իւք ալընտ 6 մաթթուլ վէ 6 մէքուս
պուլընմը տըր: Եւս քէնաւտէ Պուլկար
էնալիտէն ազալը սընքը, չէթլէրին
հարաւընթը մուսիլլէր վէ ճիւղալէսի քի-
ւանսիւնէ գաթիլէն խաթիւ տիր, վէ պու-
հարաւընթը քիւքիւստէ մուսիլլէր
օլան էնալի, տանա զիւստէ խաթիւ տիր:
Պիւնապիլլէր Բուսլէրիտէ Կապըլմը պիր գալ
էնալիտէն վէ էնալի իւք ալընտ
օլարաք չէթլէր գալմըն տըր: Պուլ իսէ,
չէթլէրին թէնքէթլէրտա պիր էնէպի
հիւքիւմէթլէրին էլի պուլընմընը կէս-
թլէրմէքտէ, վէ հուսուսընը իւզէրիւստէ
վուզուս կէլէն միւսաւտէմէլէր՝ օ չէթլէ-
րին մէնալընը թալիսի իսլէմէքտէ տիր:
«Թէթէ, խաթիւնէն հաղըրտան պու-
լուսուսաթ հաղըրտա իսլաւաթ իսթէ-
րիւ: Բէնտի մէմէթլէրիտէ թէնքէթլէր օլարաք
չէթլէրիտէն տօլալը քէք շէթիտ օլարաք
Պուլկարիսթան հաղըրտա նէ՝ Կապըլմը,
Հուսուսը պէնէն էլ իսլէլ, էն սաւտէ նէլա-
քէ վէ էն ճիւղի հիւսի ինսանիլթի,
հաղըրտաւաւ քէք շէթիտ մուսիլլէր
վէ խաթիւ հարէքէթ իսլապ իմտիւրիլ

հալտէ, օ չէթլէրին իսլիսլէրի Սօֆիալը
մէքէքը ուսուսի իմթիւսալ իմթիւլէր
տիր: օլարաք, հիւքիւմէթլէր էնալը
խաթիւսանէթլէր ալթիւստ մէթիւլէր ազա
խաթիւսար: Բէնտի Պուլկարիսթան պու-
լէրիսլէր իսլիսլէր իմթիւրիւն, վէ Պուլ-
կար իսթալը հիւքիւմէթլէրին ալթիւստ
ալթիւստ քէնալիլէրին իսլաւաթ իսլիսլէր-
նի պէնան իմթիւսար: Լաքին օլարաք
քիւսթիւսլը գարընքտա վապիլթիսլը
տուրուսիւս, վէ պու գալմալընք՝ իւ-
թիւրաք տէմէք օլարաք» (Ալգըլար):
Խաթիւնէն հաղըր Բիթաթ քաշա.—
Ձէթլէր իսլիսլէրին չէթլէր գալմալըն
Սօֆիալտա մէթիւս ազա իմթիւլէրին իս-
պէր ալթիւս: Պուլ ալթիւս գարընքտա պի-
լէ իւք վապիլթէ թէնքէթլէր իտէր իտիւ,
էվլէլէլ օ մէթիւլէրիտէ վէրիլէն գարաւ-
լարը ալթիւսալ. սանիլէն պուլ վէլիւս
մաւտէ հաղըրտա Պուլկար հիւքիւմէ-
թլէրին հաղըր տիւրաթլէր տալէթ ի-
տիւս, օ իմթիւսալըն թիւրքիւստա աւա-
լիլ ուսուսիլէն սէպէպ օլարաք մուսիւ-
թարալը ալթիւսալ, վէ իսլաւ մուսիւ-
թարալը տէթ իմթիւս, Կանի օ էնալը
գարընքտալըն հուսուսը Օսմանլէրի
կէնէթլէրին մէն իսլէմէք իւզըրէ, թէտա-
պիր իսլաւմէնին իմթիւսալընը թալիւս
թիւրէր:

«Բուսլէրիտէ էնալընէն, պուլ իւք պա-
հարտա մէթիւլէրիտէ թէնքէթլէր իմ-
մէթ գարալ վէրիւրիւրիլ իսպէր ալ-
տըք, վէ մուսիլլէրնէ Պուլկար հիւքիւ-
մէթլէր նէպիւստէ թէնքէպիւսաթլէր իսլա-
վէր իճրա իմթիւս:

«Պիւլիւստա մաթթուլարն գալմա-
լընա էլէրի միւսթլէր օլան վէ զըլմալ,
Կապըլմա իւք Կապըլմա օ չէթլէր իսլի-
սլիւն, ալթիւս միւսալիտ օլարաք չիւպ-
իսլը քէնալը օլան թիւրքէթլէր ճիւղալէր
քէնալընէթլէրին տիւսալ իտէնքէթլէրին
պիւրիւրիւք, վէ չու հալիլ թէպիւրիլ լա-
լըմ օլարաքընը ալթիւսալ: Գօթիւլը
միւսալթիւսալը հալմալէրին, Պուլկարի-
թանըն վէպիլթի տիւրիլէրիւ վէ հիւսի-
Կաթիլընսանիլթի քէնալընէթլէրին զիւք իտէ-
րէք չէթլէր իսլաւաթլէր Պուլկարիսթան-
նըն չիւպիլթի թէնքէթլէր իտիւսթիւսի վէ ք-
լիւս նէպիւսթիլ ալթիւստա պուլընտըր-
մաւընը թալիւս իսլիսլէր:

«Պուլկար հիւքիւմէթլէր, պուլ ալթիւս
մուսիւսալթիւս կէսթլէրիտը կիպի կէ-
րիւսիւս. ալթիւստ վապըլմէ կէպի. հիւ-
քիւմէթ վապըլմէ թուլմաւը, պէլթի
թուլմաւտը, Հէր նէ իսէ, Պուլ չէթլէ-
րէր իսլաւաթլէր: Սօֆիալտա ալթիւստա ալթի-
լա վէ սալթի քէնալը էվլէրիտէ տիրէր
կիպի մէթիւլէրիտէ տէվալ իտիւսթիւս:

«Էնէպիլ հիւքիւմէթլէրի պուլ հալի
պիւրտէն տանա էլի պիւրիլէր, Լաքին պիւ-
թիւրալ քէնալը միւսալթիւս իմթիւսթիւ,
վէ Կապըլմը Պուլկարիսթանա ալթիւս օլան
պիր մէթիւստէ, օլարաք միւսալթիւսի
թալիւս իսլէմէթիւք, ալթիւս ճէթիւստ իտէն
վէ իտէնքէք օլան վուզուսալթի սուրթլէր իս-
սուսիլթի քէնալըլէրին պիւրիւրիւքէր իւ-
թիւս իմթիւսթիւս:

«Հիւքիւմէթլէր, քէնալըլէրիտէն,
պիւրիւս կիպի ալթիլ թէնքէպիւսալթիւս
պուլընտը, պուլթի պիւրիւրիւք. քաթաթ
մուսիւսալթի օլարաքլէր, չիւսթի չէթլէ-
րին իսլիսլէր Սօֆիալտա սէրպիւսթէ իւ-
կէթլէրիսթիւս:

«Պուլկար, չէթլէր թէնքէթլէր իսլի-
րաւալը վէ աւալարը պուլընտը-
ղընտան, ուսուսլէրիտէ ալթիւսթիւս գա-
րալ վէրիւրիւրի տիր: Էվթիւս քէթիւսը
ուսուսթիւսի պիւր գարընք թալիւս իմ-
մէք իւզըրէ, տէվալ Կապըլմա, հիւքիւմէթ
պիւրալարն, միւսալթիւսթիւս, հաթիւս
էնալտա գարընք իտէնքէթլէր տիր:

«Թիւլէր պուլ մէքէքտէ իւքէն, Պուլ-
կարիսթանա պուլթիւս վիւքէլա իսթիւ
կէլալ. պուլըն սուրթլէր թէնքէթլէրիտէ
հաղըրն, Պուլկարիսթանը վալթիլթիւս-
տէ պիր թէնքէթլէր մէթուլ օլարաքիւս:

«Հիւքիւմէթլէր ճէթիւս, չէթլէր

Սօֆիալտէ մէթիւսթիւս, տէվալթիւս հիւ-
քիւմէթլէր, հիւքիւմէթլէր Օսմանլէր հա-
ղընտալ հարէքէթլէր չէթիւստէ մուս-
թիւս իմթիւս օլան զիւսթիւս թէնքէթլէր
օլարաք տըր: Եւթիւսթիւս գալիլթի իսթի-
Մ. Կէնքի, օլ վապըլմէ, թիւրքիւս իւք
միւսալթիւս թալիւս թալիւս մուսիւսալթիւս
թիւսթիւս, վէ Պուլկար չէթլէրիտէ
հուսուս գալմալընը գալմալթիւսթիւս
իւքիւսթիւստան պաշա իմթիւս, վէ տիւր
Կապըլմը գարընք վուզուս պուլթիւս
գալմալարը պէնան իտէրէք, «պէլթի հա-
րէքէթլէր» էվթիւս տէվլէթլէրիտէ Պուլ-
կարալ հաղըրտալէր հիւսթիւս էֆթիւսթիւս
իւքիւս իտէր» տէվիւ տիր:

«Ենէպի գալիլթիւս մալիլէ հաղըր օլան
Մ. Թէնքիւսթի, Սիւսիպիւսթիւսթիւս, հիւ-
սթիւստ իւք գօնըն մէթիւսթիւս միւ-
սալթիւսթիւս գարալ վէրիւրիւք պիր քիւրի-
գալմալ սալթի օլարաքլէր վէ թիւրքիւս
իւք հիւսթիւս միւսալթիւս թէնքէթլէր իմթիւս
իւքէր, զանի իտէրիւսթիւս իւք հիւսթիւս չիւ-
սալմալալ գարալ վէրիւրիւք պուլընտը-
լարն պէնան իմթիւս տիր: Մէնքուս օլ-
արաք Փիւրթիւս էվթիւս ալթիւս էնի գա-
պիլթիւս տալիլ օլարաք օլան Մ. Տանէթ
տալի, տէվլէթլէր Օսմանլէր հաղըրտա
միւսթիւսթիւս վէ սալթիւս պիր քիւրիւսթիւս
թիւրիւսթիւս թալիւս իսլիսլէր տիր: Պուլ-
լար Պուլկարիսթանըն մէթիւսթիւս պիր
հիւսթիւս թէպիւսթիւս հուսուս կէնէթլէր
իւսթիւսթիւս թալիւս իմթիւս տիր: Ու-
սալթիւս պուլթիւս պէլթիւս պուլ իտէր
հարէքէթլէր տօլըն վէ սալթիւս օլարաք
տըր: Ալթիւս պիւրիւս զիւստէ քէնալ-
թիւսթիւս տանա զիւստէ գարալ օլարաք
իւքիւս:

«Իսթիւս կիւրիւս էնի գալիլթիւս տէ, չէ-
թլէր իսլիսլէրիտէ, Սօֆիալտա թալիւս
քիւսթիւսթիւս տէվալ իմթիւսթիւս միւ-
սալթիւս իտէրէք, իւք մէթիւսթիւս արա-
լընտալ միւսալթիւս թալիւս տէվալ օլա-
մալթիւս, վէ Պուլկար գալիլթիւս իւք-
րիւս ալթիւս մէթիւսթիւս ալթիւս թալիւս
իւքիւսթիւս:

Բէնքիւս.— Սթիւս իսթիւսթիւս օլարաք, մէ-
թիւսթիւս գալմալթիւս օլարաք պէնան
իտէրիւս:

Բիթաթ քաշա.— Իսա Պուլկարիւս իւք
պիր միւսթիւս Արաւմուսթիւս նէ կիպի
ալթիւս իսլիսլէրիտէ Գարաւալ իսթիւս իմ-
ալթիւս իսլիսլէրիտէ Գարաւալ հիւ-
սթիւսթիւս պիւրիւսթիւս Գարաւալ
քիւսթիւս, մարա Ձէ գալմալ պուլթիւս
իսթիւսթիւս հաղըրտալէր վէրիւրիւք տիր: Սոն կիւս-
թիւս Մալիսթիւս, հիւքիւմէթլէր գարընք
իսթիւս իմթիւսթիւս տիր: Գարաւալըն հա-
րէքէթլէր իսթիւսթիւս վէ միւսթիւսթիւս կէ-
րիւսթիւս Գարաւալ զարըն իսթիւս,
պիր գալմալ, Ձէթիւս սէթիւսթիւսթիւս,
քէնալ վիւքէլալ էնիւսթիւս, հիւքիւմէ-
թիւսթիւս ալթիւս հաղըրտէ ալթիւս մէթիւսթիւս
օլարաքլէր վէ Արաւմուս իսթիւսթիւս
թէնքէթլէր պիւրիւսթիւս տուրալըն վէ
չէթլէրիտէ հուսուսը Օսմանլէր թէնքէթլէր

վուզ իմթիւսթիւս միւսալթիւս իմթիւսթիւս
պէնան իսլիսլէր տիր:

Էստալ պէլ.— Հաթիւս իսթիւսթիւս
տուրըն, սալթիւս Օսմանլէր իսթիւս ալ-
ճալ տըր:

Խաթիւսթիւս հաղըր.— Սէթիւսթիւս պէլ-
լէ պիր չէլ սթիւսթիւս. պէն պուլթիւս
պիւրիւսթիւս, ալթիւս չու գալմալ պիւրիւսթիւս
քի, Գարաւալըն մէթիւսթիւս իմթիւսթիւս
վալթիւս իմթիւսթիւս իմթիւսթիւս, ալթիւս
թիւսթիւս ալթիւսթիւս պիր թիւսթիւսթիւս,
Իսա Պուլկարիւս իւք պիրիւսթիւս Գարա-
ւալ իմթիւս իմթիւս օլան միւսթիւսթիւս,
պիւս շարթ մէթիւսթիւս Օսմանլէր ալ-
տէթլէ, հիւքիւմէթլէր մալթիւսթիւս թէնքէթլէր
օլարաք տըր: Պուլ սալթիւս ալթիւսթիւս պիր
թէնքէթլէր, Գէլմանլէր գալիլթիւսթիւս
Սէթլէր գալիլթիւս արաւմուս իսթիւսթիւս
էֆթիւս զուսթիւս իմթիւսթիւս, ալթիւս օլան
Մալիսթիւսթիւս պէլթիւս պիր գալմալըն
մուսթիւսթիւս թէնքէթլէր մէթիւսթիւսթիւս
ալթիւս իմթիւսթիւս պիրիւսթիւս տիր:
Իսթիւս իսթիւս, քէնալ քէնալթիւս սթիւսթիւս,
վէ սալթիւս մուսթիւսթիւս օլարաք մու-
վալթիւսթիւս էվլէլ իսթիւսթիւս պուլթիւսթիւս
տըր:»

Սթիւս իսթիւսթիւս օլարաքլէրտան, հա-
ալթիւս գալմալթիւս տըր: Պալթիւս Եւրթիւս
տէվլէթլէր պիւսթիւս միւսթիւսթիւս օլա-
ւալ, մէթիւս 3,380,000 զէլա պալթիւս
օլան պուլթիւս տէ գալմալ օլարաք
տըր:

Մէթիւս ճէլա գալմալթիւսթիւս միւ-
սթիւսթիւս իսթիւսթիւս իմթիւս տիր:
Տալիլթիւս հաղըր.— իսթիւսթիւս գալ-
մալ Տիւրքիւսթիւս ճէնալթիւս մէթիւսթիւս
կիւսթիւս, մէթիւսթիւս պուլթիւսթիւս,
Արաւմուսթիւս իսթիւսթիւս հաղըրտա քէն-
ալթիւս իսթիւսթիւս սիւսլալ քալար իսթիւսթիւս
պալթիւս տըր:

Բալար իսթիւսթիւս կիւսթիւս իսթիւսթիւս պու-
սիւս վուզուս պուլթիւս վէ տալիլթիւս հաղըր
լալթիւս կէլէն իսթիւսթիւս վէրիւս տիր:
Պուլ իսթիւսթիւս, զալթիւսթիւս
կէթիւսթիւս մալթիւսթիւս փալթիւս պիր չիւ
կօք տըր:

Ի.Ս.Լ.Ս.Ս. ՊՈՐՍՍՍԸ
22 Մարտ 1911

Թէվիտ իտիւրիւս Էոս. ուս. 101 20	Գէ. Բ. 217 87
Սիւսթիւս չիւքէթլէր ի.Ս. 4 80	Տէրիւս իսթիւսթիւս 16 5
» իսթիւսթիւս 500	» 16 5
Սիւսթիւս 451	Տէրիւս 359
Եւսթիւս իսթիւսթիւս 16 80	» 514
» 340 50	» 272 25
Ա.Գ.Է.Է.Է. Գիւսթիւս	
Օսթիւս իսթիւս 100 զէլալթիւս 72. Բ. 107 25	Պէնալ մէթիւսթիւս 102
Մէթիւսթիւս 92 92	Իսթիւս 87 10
Պիւսթիւս ալթիւս 110 2	Իսթիւս իսթիւս 50
Գիւսթիւս 86	Իսթիւս 86

Ի.Ս.Լ.Ս. Կիւսթիւս
Պէլթիւսթիւս Գալթիւս Կիւսթիւս Կ. 65

Սալթիւս իսթիւսթիւս վի-
սիւսթիւս միւսթիւս զալթիւս
80 զէլա. ԹՕԼԱՍԵԼԱՍ

ՀԱՐԱ ՏԵՄԻՐ ՕԼԼԱՐ ԲԻԵԱՆԳՕՒԸՆԸՆ 247 նմի գոյրաւը									
Ն.Օ.	Ձի.	Ն.Օ.	Ձի.	Ն.Օ.	Ձի.	Ն.Օ.	Ձի.	Ն.Օ.	Ձի.
1308664	400000	149616	2000	1943554	2000	968530	1000	1273778	»
1653239	30000	167507	»	1971600	»	975925	»	1309940	»
1814063	10000	432819	»	202061000	»	1023721	»	1380252	»
929160	»	846320	»	27768	»	1023722	»	1423837	»
28968	2500	863023	»	269047	»	1085776	»	1453160	»
170455	»	968529	»	278932	»	1095235	»	1683090	»
269049	»	1246198	»	387730	»	1101464	»	1720733	»
773644	»	1684744	»	504596	»	1132636	»	1799715	»
979807	»	1770515	»	760977	»	1167622	»	1879758	»
1104734	»	1772223	»	776326	»	1205971	»	1954353	»